

Дата: 06.02.2025

Клас: 4 – Б

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Таран Н.В.

Тема: *Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти.
«Чому кажани бачать вухами?» за Уллею
Штоєрнагель та Ульріхом Янсеном. Повт.:
Ольга Бондарук. Міфи про створення світу та
людей.*

Мета: ознайомити з поняттям Вікіпедія; навчати помічати незвичайне у звичайному; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
31.01.2025

Емоційне налаштування.

**Доброго ранку, сонце і вітер!
Доброго ранку, ліси і поля!
Доброго ранку, плането
Земля!**

**А всім присутнім
Зичимо здоров'я і добра!
А тепер до роботи
Братись пора!**

ЗОРОВИЙ ДИКТАНТ

**Про жовтий колір
часто кажуть
золотий.**

ЗОРОВИЙ ДИКТАНТ

**Ми зустріли
гостей з великою
радістю.**

ЗОРОВИЙ ДИКТАНТ

**Жовтенькі
клубочки ходять
біля квочки.**

Сьогодні
31.01.2025

Перевірка домашнього завдання.

ПЕРЕВІРЯЄМО ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ Пригадайте засоби
інформації, якими ви
користуєтеся частіше за
все.

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

- ❖ Пригадайте, що таке інформація?
- ❖ ІФОРМАЦІЯ – відомості, знання, які отримуємо з довкілля, спостереження, спілкування, читання, навчання.

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ Пригадайте, що таке джерела інформації?

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ – звідки
або від кого ми про щось
довідуємося ...

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ Пригадайте, які бувають види інформації?

ВИДИ ІНФОРМАЦІЇ – текстова,
мультимедійна, звукова ...

Сьогодні
31.01.2025

Види і джерела інформації.

Сьогодні
31.01.2025

Види і джерела інформації.

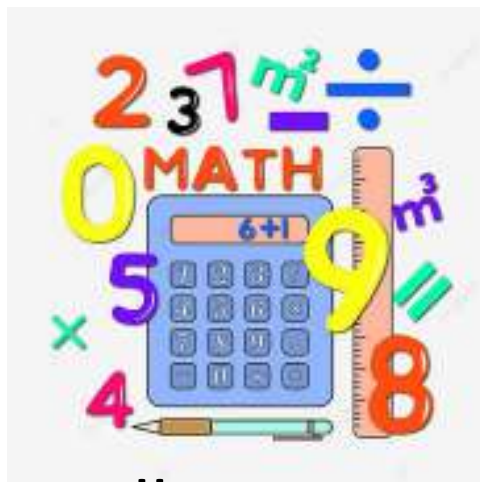
Текстова

Мультимедійна

Графічна

Числова

Звукова

ВИДИ ІНФОРМАЦІЇ

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ Отже, сьогодні ми
детальніше ознайомимося з
одним із джерел інформації
- інтернета – з Вікіпедією.

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ **Українська Вікіпедія —
україномовний розділ Вікіпедії,
багатомовного інтернет-проєкту зі
створення вікі-енциклопедії, яку
може редагувати кожний охочий
користувач Інтернету.**

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ На цей час кількість статей української Вікіпедії становить 1 132 551. За цим показником вона перебуває на 17-му місці серед усіх мовних розділів, на 10-му місці серед європейських Вікіпедій та на 3-му місці серед Вікіпедій слов'янськими мовами.

Сьогодні
31.01.2025

Медіавіконце: Вікіпедія і вікіпедисти. Бесіда.

❖ **Українська Вікіпедія станом на 15 січня 2022 року має 591 756 зареєстрованих користувачів, 45 адміністраторів.**

Сьогодні
31.01.2025

Опрацювання тексту з підручника. Читання вчителем.

**Вікіпедія —
загальнодоступна вільна
багатомовна онлайнова
енциклопедія. Назва
утворена від слів «вікі»
(технології для створення
сайтів) та «енциклопедія».**

Сьогодні
31.01.2025

Опрацювання тексту з підручника. Читання вчителем.

**Офіційне відкриття
відбулося 2001 року.
Будь-хто, в кого є доступ до
читання Вікіпедії, також
може редагувати майже всі
її статті.**

Сьогодні
31.01.2025

Опрацювання тексту з підручника. Читання вчителем.

Станом на березень 2020 року енциклопедія містить понад 50 млн статей, що написані волонтерами з усього світу. Учасників Вікіпедії називають вікіпедистами.

Сьогодні
31.01.2025

Опрацювання тексту з підручника. Читання вчителем.

За обсягом відомостей і тематикою Вікіпедію вважають найповнішою енциклопедією, яку коли-небудь створювали за всю історію людства.

- ❖ Чи часто ти користуєшся Вікіпедією?
- ❖ Роздивись інформаційні матеріали. Що ти дізнався /дізналася з них про українську Вікіпедію?

31.01.2025

Опрацювання твору «Чому кажани бачать вухами?» за Уллею Штоєрнагель та Ульріхом Янсеном.

Чому кажани бачать вухами?

Ото було б добре, якби ми вміли бачити вухами! Знайти свій шлях у суцільній темряві, не ремонтувати поламаного ліхтарика на велосипеді, посеред ночі крадькома тягати шматочки сиру до ліжка й ласувати ними, досхочу насолоджуватися коміксами під ковдрою. На жаль, люди не здатні бачити вухами: нам потрібні очі та світло. Кажани інакші — вони спроможні знайти свій шлях навіть у найтемнішу ніч.

Велика нічниця — один з найвідоміших видів кажанів, хоча порівняно з нами ці створіння не такі вже великі й помітні. Від голови до хвоста тіло нічниці сягає лише восьми сантиметрів, тобто не більше за мобільний телефон. На голові у кажана не просто вуха — прямо якісь супутникові антени. Вуха нічниці більші за розміром, ніж її голова. Якби були на світі люди з такими великими вухами, вони б, мабуть, своїм виглядом лякали левів. Однак для кажанів такі вуха цілком нормальні. Ба більше, саме вони кажанам і потрібні, бо ці створіння вухами бачать!

31.01.2025

Опрацювання твору «Чому кажани бачать вухами?» за Уллею Штоєрнагель та Ульріхом Янсеном.

Чують кажани набагато краще за людей; їхні вуха вловлюють надзвичайно високі звуки — такі, що не чутні людям, бо належать до діапазону так званого ультразвуку.

Та й це ще не все. Кажани спроможні розчути й те, що не видає жодного шуму: скажімо, стіну, гілку чи коника на листку дерева. Мало які тварини на таке здатні. Але кажани використовують свої вуха з тією самою метою, задля якої інші використовують очі, — для орієнтації. Тому можна сказати: у кажанів такі великі вуха, щоб краще бачити.

Спосіб, яким вони «бачать», тобто орієнтуються на своїй території, унікальний у тваринному світі. Науковцям знадобилося кілька століть, щоб детально в ньому розібратися. Попри це, ще й сьогодні розгадані не всі секрети «бачення» кажанів.

Звуки — необхідна умова для унікальної здатності кажанів «бачити» вухами. Ці тварини не просто слухають звуки довкола себе — деякі вони видають самі. Ультразвуковий писк кажана має дуже високу частоту й легко відлунює, навіть якщо він стикається із зовсім невели-

с. 79-80

31.01.2025

Опрацювання твору «Чому кажани бачать вухами?» за Уллею Штоєрнагель та Ульріхом Янсеном.

...як от метелик. Науковці називають цей спосіб ехолокацією, і кажани чудово його опанували!

Під час польоту тварина постійно видає ультразвукові коливання. Ті відбиваються від дерев, стін чи дрібних комах та повертаються до кажана, але в дещо зміненому вигляді — так само, як луна в ущелині спотворює наш голос. Завдяки величезним вухам кажани можуть легко отримувати та оцінювати ультразвукові сигнали: був то звук з правого боку чи з лівого, це кущ чи дерево, дерево листяне чи хвойне. Усе це свідчить про високу здатність мозку кажанів опрацьовувати звукові сигнали, що повернулися. Деякі види навіть можуть розрізнити, чи досить апетитна комаха попереду, комар це чи метелик.

За Уллею Штоєрнагель та Ульріхом Янсеном [300]

1. Які тварини можуть «бачити» вухами?
2. Які звуки можуть розрізняти кажани?
3. Як кажани використовують ехолокацію?

- ❖ Чи допомагає тобі Вікіпедія вивчати біографії письменників?
- ❖ Чи хотілося б тобі стати вікіпедистом/вікіпедисткою?
- ❖ Як ти вважаєш, які знання й навички для цього потрібні?
- ❖ Про що б ти хотів/хотіла написати?

Сьогодні
31.01.2025

Пояснення домашнього завдання.

Підручник ст.106

Прочитайте інформацію про Вікіпедію. Назвіть по три «плюси» й три «мінуси» використання Вікіпедії.

Сонячні вітрила с. 79-80, читати, відповідати на питання.

